

BAJTÁRSI

LEVÉL

1961. XIV. évf. 9. sz. levél.

61. oldal.

Utrecht, 1961. szept. 10.

OKTOBER 23-ÁNAK KÜSZÖBÉN!

"Él még a magyarok Istene,
Jaj annak, aki feltámad ellene,
Ha Isten is segít, ki bír velünk?
Szabad népek valánk és azok leszünk!"

Czuczor Gergely, a papköltő, száz évvel ezelőtt így írt a szabadságról, mire bebörtönözték. --

Nyugat-Europában nagy a szabadság és a színesek felszabadításával egyre foglalkoznak.

Közben azonban a modern szabadság apostolai közül túl kevesen tudnak Hunyadi nyugat mentéséről, Rákóczi önzetlen, valódi szabadságharcáról, és a Kossuth idő hamar letűnt nagy erőfeszítéséről, amikor a magyar nemzet lelkesen áldozta vérért a Szűz-Máriás zászlók alatt.

Az I. világháború utáni Trianon-i korszak túl keserves volt, mert az egészséges fejlődést teljesen megghiúsította.

A II. világháború után a régi török időknél rettenetesebb átok szaltadt hazánkra, mert a szovjet eszközzei a rabszolgasorsot csak megalázóbbá tették.

Jókatéik 1848. tavaszán 12 pontban fejezték ki, hogy "mit kíván a magyar nemzet", de az 1956. őszén összeült szegedi egyetemisták már 16 tételbe foglalták össze a nehéz idők követelményeit.

Legfőbb 6haj csak az volt, hogy szabaddá váljék az ország, a szovjet hordák hagyják el hazánkat!

Az 1956. október 23-án történt gyilkos lövések kapcsán tetemre hívjuk a művelt Nyugat vezetőit. Az akkori 20 ezer, főleg egészen fiatal hős halottunk nyomán ugyanis nem szálltak síkra a szabadságunkért, hiszen a szuezi-kérdés fontosabbá vált a szemükben a mienknél.

Tetemre hívjuk az ENSZ legfőbb képviselőit annak a 151 magyar ifju halálának felidézésekor, akiket a szovjet a szabadságharc után mint gyermekeket vetett börtönbe, de a 18. évük elérésekor azonnal kivégeztette őket.

Figyelmeztetjük az ENSZ felelős vezetőit azért, amiért a magyar ügyet tavaly nem tárgyalták a Közgyűlésen, holott a hírverés úgy mutatta, hogy ott a magyar szabadság ügyében is határozniuk.

Oda kiáltjuk mindazoknak, akik egyre a színesek szabadságáért tevékenykednek, hogy az utolsó 5 évszázadon át a szabadságért senki annyi vért nem áldozott, mint a magyar nemzet!

Tudja meg mindenki, aki műveltnek tartja magát, hogy Iátyás király idejében a lélekszámunk azonos volt az angolokéval!

Azután jött a Nyugatiért való 150 éves harc és a nemzeti életünkért való szabadságharcok is, amelyek nyomán megfogytunk annyira, hogy az angol nemzet lakosságának csak 1/5-ét érjük el ma.

--

./.

Magyarországon és azon túl mindnyájan a szabadság 12, avagy 16 pontjának szellemében élünk, és a hősök és a vértanúk előtt október 6-án és 23-án tisztelegve az űsöink szerint valljuk:
 "Szabad népek valánk és azok leszünk!"

000000

Anonymus.

A DÉLIBÁB HALÁLA.

Ha zúgtal: Újpest gyárai,
 szemünkbe fújt a nyári por,
 ha fájt az aszfalt, vak robot,
 mi álmainkra rátípor,
 hullát sodort a vén Duna,
 Bús volt szobánk s a nyirkos ágy,
 tilinkó-szóval ránk üzent
 a cifraszűrös Hortobágy.

És hívott, várt és átölelt,
 elringatott, mint lágy mese.
 S ha rongó a föld, mi rengeti:
 a pusztá-e? a méncs-e?

Dobbant a föld, rohant a ló
 és mennyi fény és mennyi láb!
 A messzeségben rozslotott
 a búvós, fényes Délibáb.
 De jaj, ma holt a szép mese,
 lehulltak cifra ostorok,
 nem virtus vágat kérkedőn,
 csak trágyaszőrök, traktorok.

Nagyüzem lett a Hortobágy,
 bő termelésre kényszerül,
 az álomíttas rétre ma
 jármok porleple ráterül.

Düböng a gép és Délibáb
 úgy hull a sebzett földre le
 alélta, mint a félhalott.
 Szél kapja fel s rohan vele

Holnapba, mit már meg nem ér
 Délibáb s búvós Hortobágy,
 multtá fájult a drága Van,
 hiába száll felé a vágó.

Az új kor labán ott arat,
 hol sebzett álmok vére hullt.
 S koldus-magyarra szánva néz
 az űzött, gyilkolt, drága Múlt.

000000

Kisjókai Erzsébet.

A KISKÖCSI.

Olyan ügyesen kifaragott, lócsös, lépcsős, saroglyás kiskocsi volt, hogy akármelyik kis ló örömmel húzta volna. Azért csak volna, mert Palkó ismerte már a lovakat és tudta, hogy ha olyan szelidek is, mint a kezes-bárány, néha-néha kirugnak a hámból. Ezért aztán lehetett volna bármilyen szép kis ló, s könyöröghetett volna az Palkónak szép lönyelven, a kocsiját nem húzhatta volna soha. De igazat kell adni neki, mert űszintén megmondom, hogy a kiskocsi nem az övé volt, hanem a batyjáé: Jánosé. A kölcsönkért játék megromlásának a következményéből pedig nem tér senki sem, még kevésbé akkor, amikor abban a kis ló is hárt tehet.

A kiskocsi csak a szolgálati út pontos botartásával juthatott Palkó birlalatába. Először a batyját kellett kérnie, s ha a beleegyezését adta, csak akkor folyamadhatott tovább az édesanyjához, majd az édesapjához. Viszont köztudomásu, hogy a közös jóakaratra hol az idő, hol más körülmény adáz ollonségo. Amikor azonban a szerencse mellett szegődött, s a kiskocsival kijuthatott az utcán várakozó pajtásaihoz,

a három engedélyező igen gyakran ellenőrizte a kiskocsi játékszabályainak pontos betartását. Ebben az is bennfoglaltatott, hogy a kiskocsit csak húzni volt szabad, annak vontatásához tilos volt bármilyen állatot belcérte a Hornyáék Bodri kutyáját és a Dorváék báránkját is felhasználni. Tilos volt azt bármivel terhelni, beleértve a Mácsikék kisgidáját és a Verzőék kis macskáit is. Igen szigorúan tilos volt a lépésőjére való fellépés vagy a sárhányójába való kapaszkodás. S végül a Palkónak kilátásba helyezett "vercsnadrag" terhe mellett tilos volt a kocsi saroglyájába való csimpeszkedés.

Az elmondottak után -sojtem- sokan felteszik a kérdést:

1./ Miért volt játék-kocsi, ha azzal a gyermekek nem űzhették a nekik legkedvesebb játszást?

2./ Palkó miért ragaszkodott a kocsihoz, ha az azzal való játszás oly sok veszélyt rejtett magába?

Nohéz kérdések, de birokra kelek azokkal. A könnyobbség végett azonban felcserélem a sorrendjüket.

Palkó azért ragaszkodott a kiskocsihoz, mert a gyermekeket is, mint a felnőtteket is csillandózza a veszéllyel való játék.

A kiskocsit azért nem volt szabad mindenféle játszásra felhasználni, mert az a Jánosé volt. Igaz, itt mindjárt valaki közbe vethetné, hogy bizony János már bognárság legényke volt, s hát becsásza meg a világot, de neki már...?

Valóban ez az igazság, s ezért kénytelen vagyok a mögéje húzó részletet is nyomban elmondani:

Ott kezdődik, hogy János és Palkó édesapja közmegbecsülésnek örvendő bognármester volt. János, a család első szülöttje, még alig ismerte a betűvetést, amikor már az édesapja mellett fut-faragott. S mikor pedig a bajsza polyhesedni kezdett, egy szép napon János bácsi, úgy is mint apa és úgy is mint mester, kezét a fia vállára tette és így szólt:

-No legény, becsülettel és szorgalommal megálltad helyed a szerszámok mellett, most már így gondolom, hogy a mester-ségéd zálogával prezantálhatsz a tekintetes Járási Iparhatóság urai előtt.-

Apja szavai János szívét örömben fűrisztotték, s már más nap, a munkaidő után hozzáfogott mestersége zálogának elkészítéséhez. Tervéhez senki hozzá nem férhetett, mert a kifaragott apró darabkákat gondosan elrejtette a műhely hátsó végében felhalmozott szerszámfák közé, hova még az egerek is csak hason csuszva juthattak.

Az egyik szombaton János bácsiék keresztelőre voltak hivatalosak. Amikor este hazatértek, a szoba közepén találták Jánost, mester-ségének záloga mellett. A szülőik tágra nyílt szemekkel gyönyörködtek az ügyesen kifaragott és hozzá igen találó színre festett kiskocsiba. János bácsi előlrol, hátulról jól szemügyre vette és csak ennyit mondott:

-Fiam vagy János.-

A három szó értelmét láthatóan kifejezte az Iparhatóság képmény ívpapírja, melyen a sok kis betűk közül merészen ágaskodtak ki a dicséret nagy betűi.

A most elmondottak írtak elő szabályokat a kiskocsival történő játszáshoz, melyeket úgy Palkó, mint a pajtásai is iparkodtak betartani. Az utóbbiak nem is követelték többet, csak annyit, hogy egy-egy darabkáig űk is húzassak azt. Meggyeztek s becsottatták maguk között, hogy Palkót Sanyi követi, őt pedig Terka, majd Zsuzskó, Gergő, Ferkó stb. Verzőék: pöttöm Julcsikája rég ennyit sem kért. Szerényen megelégedett azzal, ha hátrakulesolt kacsókkal körülnézhette s megsimogathatta a kiskocsit, mint otthon a kis cicálat.

Palkónak már rég óta nagyon tetszett Julcsika viselkedése, s egy alkalommal, hogy még nagyobb örömet szerezzen neki, felkínálta a kocsihúzást. Julcsika megrázta láncos, szőszke fejét, és egy-két lépés hátrálása után kibökte a tiltakozó szót. Palkó később mind gyakrabban megismételte a felkínálást, de Julcsika hajlíthatatlan maradt.

Ugy mondják: "Addig jár a korszak a kútra, míg el nem törlik." A kiskocsinak is ez lett a szomorú sorsa, de még szomorúbb Palkóé. De ami a legszomorúbb, hogy Julcsika törte el azt, aki pedig ettől való féltelmében még húzni sem merte.

De ki tudja miért történt az úgy? Igaz, nem az ő hibája folytán, de... Eppon a csere következett, és Gergő volt a soron, ainek o

pillanatban lekötötte valami a figyelmét és a többiekkel a kocsijánál tartzkodott. Amikor feleszmélt, hirtelen ugrott, miközben meglökte Terkát, ez pedig Julcsikát, aki ráesett a saroglyára és ropp... Eltörött a saroglya, de azzal együtt a tengely is, sőt a sárhányoról is le-
törött egy jókora darab.

Történt pedig abban a pillanatban ez, amikor Tera néni, Palkó édesanyja éppen a játékszabályt ellenőrizte. A többit már nem is kell mondanom, csupán azt említem meg, hogy a helyszínen csak Palkó és Julcsika maradt. Julcsika kétségbeesve sírt-zokogot, sajnálta a kiskocsit, de talán még jobban Palkót, aki édesanyjától ugyancsak húzta a "rövidebbet". A katasztrófa hosszú ideig az udvarhoz bilincselte Palkót, s a kocsi-
val való játszás teljesen befejeződött.

Amikor Palkó hosszú hónapok után az utcára kiment, éppen Julcsikával találta magát szembe, aki ölbetett kezekkel ült a kiskapujuk küszöbén; Palkó meglátásakor olyan szomorúság lepte meg arcát, mintha azon nyomban törött volna össze a kiskocsi. Sokáig nézték egymást szótlanul, majd Julcsika lassan felemelkedett és olyan ajakmozdulatokkal, mint akit a sírás szorongat, eltűnt a kiskapujuk mögött. Palkó bánatosan nézett utána, majd ő is befordult a kapujukon.

A következő találkozásuk kellemesebb volt, mert a pajtások különféle játékaik felejtették velük a szomorú múltat. De amikor tekintük találkozott, akaratlanul is elbűk rajzolódott a kiskocsi eltörését követő pillanat. Palkó restelte Julcsika előtt a verést, ez utóbbi pedig fájlalta, hogy az miatta történt. És ez az érzésük végig kísérte őket a hosszú iskola éveik alatt is.

A kiskocsi eltörése különben is megpecsételte Palkó sorsát, mert az utcai játszást lassan felváltotta az édesapja melletti komoly munka. S amikor János tanulmányának folytatása végett kezébe vette a segédi vándorbotot, teljes odaadással lépett a helyére.

Az időközben Juliskává fejlődött Julcsikával már csak a véletlen hozta össze, míg egy napon arról értesült, hogy Juliska tanulmányának folytatása végett elhagyta a falut. Ekkor ötlött életébe először eszébe, hogy az ember csak játékszer a sors kezében, mely épít, de rombol is.

Juliska távozásának emléke még ott lebegett lelkében, amikor Palkót katonai behívója, Pálnak megnevezve katonai szolgálatra rendelte. Az ismeretlen jövőtől féltéken idegenkedett, de amikor a vonat elindult vele úgy érezte - gyógyír az a szívére.

Alig fél évvel később a tudni vágyó, szorgalmas Pál csillagot kapott a gallérjára, s szabadságra érkezéskor szülei örömkönyökkel és büszke öntudattal ölelték karjukba az örveztő fiúkat. Hazaérkezésének híre szárnyon futott, és egymást követték házukban a kíváncsiskodó szomszédok. A véletlen úgy hozta, hogy Juliska is szabadságon volt, és amikor a hír hozzá is eljutott, vágyainak szárnyán repült Palkóékhöz. A viszontlátás biborpirosra festette arcát, míg szíve úgy vert, mint tűzvészkor a harangnyelv. Bájos mosolya mögött azonban még mindig ott feszült a nagyon régi sajnó részvét. Palkó pedig kimondhatatlan boldog volt, s a melle dagadt annak gondolatára, hogy egykoron verést kapott a csinos és komoly leányzóvá fejlődött Juliskáért.

A szülők és a szomszédok hitték, hogy Juliskát Pálnak teremtette a jó Isten. Talán úgy is volt, de közben a háború szole végigfújt Európán, s a Hazának égető szüksége volt a fegyvertforgató fiaira.

Később a kis faluban együtt futott a hír, hogy Juliska mennyasszony lett, de nem Pál jegyezte el, mert ő csendőr egyenruhát öltött magára, hogy kettős fronton szolgálja a hazát.

A háború borzalma Juliskát sem kimélte, elrabolta hitvesét, a két éves kisfiának édesapját. Özvegységében nehéz küzdelemre kényszerült, mint osztályidegen, a mindennapi kenyérért. Szülei nem segíthettek helyzetén, mert a falu kolhoz vezetői dokára mérték a fejkvótát. A súlyosbodó helyzetük és a kilátástalan jövőjük napról-napra mélyebb sebet nyitott a szíven és már a legrosszabbra is gondolt, amikor egyik barátnőjének segítségével, mint irodai kisegítő, álláshoz jutott a szomszédos városban, ahol egy kis padlás-szobát bérelt.

Pali felől sokáig nem tudtak hírt szerezni szülei, annak ellenére sem, hogy arra minden módot felhasználtak. A sokszor éjszakába

nyúló eredménytelen fáradozások után lesújtva elsírátták, de csak azért, hogy a következő napon újjult erővel folytathassák. S valóban csak a fiúról lemondani nem tudó határtalan szeretetük segítette őket arra a keskeny útra, mely a fiúhoz vezetett. Nagy szívfajdalommal vették tudomásul, hogy ő is a csendőrök részére felállított kényszermunka-táborba került. Hűs felől pedig vigaszt leltek abban, hogy a világéges életben hagyta, ~~hiszen~~ félévenként vagy egy évben egyszer is, de láthatják. Rendületlenül bíztak abban, hogy az Egész Úra előbb vagy utóbb megszabadítja az igazságtalan rabságtól népet.

oooOooo

(folytatjuk)

B. 76.

A PULI, MINT TANU.
(folytatás)

Most eszmélt az öreg arra, hogy Imre nem nagyon igyekszik felállni. Odalépett hozzá és vigasztalta.

-Na, neharagudj Imrém! csak megakartalak ijjeszteni!-

Imre meg, mintha valóban megijjedne, az utolsó rugta és aztán meg sem mozdult.

-Ne bolondozz Imre! Tréfa volt az egész!-

Tréfa ide, meg oda, tapasztalta az öreg Lukács, hogy ez már nem az. Visszaszaladt a kertek alatt Csomára. A nép meg amikor jött ki a templomból. Magából kikelve kiabálta:

-Tik meg ráértetek templomozni! Osz! itt a kertek alatt fekszik agyonütve egy ember!-

Azonnal kirohan a nép Lukácsal a helyre, s ott nagy szörnyűködve az agyonvert emberben a gulyásukat ismerik fel; a Fecske puli nagy szomorúan ott fekszik a fejénél.

-Még hót biz' szegény!-

Elmoséli a népnél Lukács, hogy együtt tértek be Imrével és Kövér Pistával aldomást inni a tuskóra. Amikor visszaindultak, Imre elvált tőle azzal, hogy megnézi mi van a kis gulyával, mert az asszony egész biztosan templomban van. Ő elindult csendesen a kertek alatt. Vissza-vissza nézett, de nem látta jönni. Sokalotta már az időt és visszafordult. Itt a lucernásban aztán így találta, ahogy van, de az ijedtségtől nem ismerte fel.

Az örsöt azonnal értesítették az eseményről. Az öpk. vizsgáló bíró kiszállását kérte a helybeli törvényszéktől.

Megérkeztünk a helyszínre. Ott az Imre felesége a gyerekekkel, meg a rokonsággal sirdogált. A Fecske pedig szomorúan fejtűt Imre mellett, hűséges szeméit le nem vette gazdájáról, azokból a bánat egy megfoghatatlan érzése sugárzott.

A helyszínelés után Kövér és Ábrahám szatbcs lotto: kikerdevezve. Erdemlegest egyik sem adott elő, de előadásuk egy kis kiegészítője lett az esetnek. Lukács közben már visszatért a csordához. Erte szalsztottuk a kisbíró. Rövidesen meg is érkezett a koronatanunk.

A vizsgáló bíró időközben a már nevezett két tanu kikerdezését esztőzölte.

Az öreg Lukács közelodtekor feltűnt nekünk, hogy a Fecske nagyon türelmetlen lett, és az addig elfoglalt szomorú helyzetéből fúriává változik. Még rólunk sem vett tudomást. Imre totone mellett voltunk, s amikor Lukács közelodett hozzánk, a puli felpattant és szemében gyűlölettel rontott rá az öregre, mintegy vádlón, hogy te ölted meg! Nekünk kellett megadályozni, hogy ott helyben össze ne narja.

A helyzet ilyen alakulása -hiszen ismertük, hogy Imre Lukácssal már hosszú évek során együtt dolgozott és a Fecske is általában velük volt- kétséget kizáróan megerősítette bennünk, hogy az öreg Lukács verte agyon Imrét. Ezt Kövér tanu előadása, hogy a logolón az-nap megfenygette Imrét, alá is támasztotta.

A pásztorbot Lukács kezében volt, elkértük tőle és a vastagabb végűt vizsgálat tárgyává tettük, s a repedésekben már szaradé vér nyoma volt megállapítható.

Véres a botja Lukács bácsi! -mondtuk az öregnek.

Az Imre fejétől lett az véres! - mondja az öreg.

-Aztán hogy és miként?-

-Amikor jöttem visszafelé Imre elé, hát itt találtam. Minnygárt nem ismertem meg, hogy ki lehet. Ezir a botommal megfordítottam a fejét. De ekkor sem ismertem fel. Ettől lett osztán a bot. Időbb meg véres

-a csatakos lucernába- meg is törtltem.

A lucerna levellein tönk-log vérvnyomok voltak láthatók.

A vizsgáló bíró kissé távolabb tőlünk a kitérdezőssel foglalatoskodott, hozzá mentünk, s közöltük vele alapos gyanunkat. Ő is kíváncsi volt arra, s ezért Lukácsot néhányszor a hulla közelébe hívtuk. A Fecske mindannyiszor, mint egy vadállat, rontott neki. Csak nagy ügyelbajjal tudtuk megakadályozni, hogy le ne tépje a ruhát róla. Ez a vizsgáló bíró gyanuját is megerősítette és elrondelte, hogy a továbbiak során Lukácsot, mint gyanusítottat kezeljük, sőt bilincseljük is meg, hogy elkeseredésében magában kárt ne tehessen.

Már a helyszínrre való megérkezéskor észleltük, hogy attól 300 méterre, a falutól távolabb egy ház van, amelynek a tornácáról jól ide lehet látni. Egy járőr elment oda tudakozódni. A férj és feleség odahaza voltak, a járőrvezető elbeszélgetett velük, mert ők is tudtak az esetről.

-Magukat meg nem láttam ott a helyszínen!- mondja a jv.

Mi nagyon irtozunk a vírtól!- válaszolta a férj.

-Voltak ma templomban?-

-En igen- felelte az asszony.

A férj viszont egy szót sem szöltött erre, de szemöiből megállapíthattuk, hogy nagyon is szeretne mondani valamit. Csak úgy lopva a feleségére pillantott, de mert az asszony pillantásában benne volt a tiltakozás, így úgy vélekedtünk, hogy ők nagyon is sokat tudnának mondani, de azokat magukban szeretnék tartani.

-Maga mit csinált, míg a felesége a templomban volt?-

-Hát itt üldögéltem a tornáccon.-

-Akkor magának feltétlenül látnia kellett, hogy mi történt ott a lucernában?-

A férfi újból a feleségére nézett, de annak a tekintetében ismételtlen benne volt a tiltakozás.

-Nem láttam én semmit sem kérem.-

-Már pedig maga itt ült 1/2 12 órákor is.-

-Itt hát.-

-No lássa csak! Maga el akar titkolni valamit előlünk! Agyonverték a csordásukat, akiről maga is nagyon jól tudja, hogy rendes ember volt. Itt maradt a felesége három apró gyermekkel kenyérkeresés nélkül. Ha látott valamit, mondja el szépen, mert ez felebaráti kötelessége. Viszont, ha kiderül, hogy látta az esetet és nem tanuskodik, ezt a törvény szigoruan bünteti. Megéri magának, hogy ezért még meg is büntessék?-

Látszott az embereen, hogy nagyon kuszködik. Sok tusakodás és újabb kérdések feltevése után szóllalt csak meg.

-Hát úgy volt uraim, hogy amint itt üldögélek a tornáccon, látom egyszer csak, hogy ott a lucernában egy pásztor-ember a botjával valamit ütöget. Egy puli meg magasra szökdecselve a botját lapkodja el. Gondoltam, hogy a pásztor mezei nyulra akad és azt veri agyon, mert embert másikat ott nem láttam. Ennyit tudok csak mondani.-

Mindjárt megállapítottuk, hogy emberünk nagyon közel jár az igazsághoz, de tudna még többet is mondani, ha nem tartana a tanuskodással járó herce-hurcától. Erőltettük a dolgot, de többet nem mondott. Ezeket adta elő a vizsgáló bírónak is, mi szintén mindent elkövetett, hogy a valóság elmondására bírja. Kitarzott azonban az előadottaknál egészen a bírói tárgyalás végeztéig.

Egy másik járőr a Lukács környezettanulmányához szükséges adatok összegyűjtésével foglalkozott. Ekkor derült ki róla minden eddigi, amiket általánosságban már előzően ismertttem.

Hátra volt még az időbeli megállapítás:

Févér és Ábrhám előadásai alapján tényként volt rögzíthető, hogy elvadásuk és Lukácsnak másodszöri megjelönése között 11 perc fölt el; a pásztorjárást is figyelembe véve, az agyonütésre és ölesztgetésre fordított idője Lukácsnak csak annyi lehetett.

Néhai Balogh Imre felesége a szomorú vasárnapon nem volt templomban, mert a lakásuk kis kertjében új burgonya kiásásával, majd ebéd készítésével foglalatoskodott. Előadása szerint férjét a kérdéss napon nem látta; mások sem látták a lakására menni vagy onnan eltávozni.

Az öreg Lukács kitarzott előbbi állításánál, de a torholó

mellék-körülmények ennek az ellenkezőjét bizonyították, amelyek alapján átadtuk őt a helybeli ügyésznek.

Fecske-puli megánatában a gazdája sírján kimult. Nem fogadott el senkitől sem eledelet. Talán arra gondolt, ha Isten nem áldotta meg emberi beszélő készséggel, magatartásával bizonyította, hogyan kell viselkedni egy hűségese pulinak.

A tárgyaláson mi és a tanúk is ott voltunk. Ennek az volt az érdekessége, hogy az emberi tanúk vallomása csak kiegészítője volt a terhelő Fecske-puli magatartásának, melyet ténybeli bizonyítékként mérlegeltek a bírák. Lukács 6 évi fegyházat kapott, enyhítő körülményként mérlegelték előrehaladott korát és hogy cselekményének elkövetésekor erősen ittas volt.

Az ítélet kihirdetése után az eset szemtanuja szólt kért és egyben dicsánatot is. Előadta, hogy a tett elkövetése idején a lakása megett húzódból földjén dolgoztatott, mely szomszédos volt a lucernással. A földjét szegélyező tengerisorban a futóbabot nézegette s onnan látta, hogy a két csordás a község felől a legelőre halad. Őt a tengeriszegélyről azok nem láthattak. Vegig nézte az esetet, és azon annyira megrémlett, hogy csak a feleségénél merete elmondani a történetet. Az asszony pedig ráparancsolt, hogy megkérdésekör tagadja le a látottakat, mert az öreg Lukács félcsmos ember s még rajta áll bosszút.

Elkésett utólagos előadásával, mert a Fecske szótlán, de emberiebb tanuskodásával a bírák bizonyították vették a cselekmény elkövetését.

oooOooo

D.I.tórm.

FELHÍVÁS KARÁCSONYI AKCIÓNK TÁMOGATÁSÁRA.

Már 1949. óta hangzik el Karácsony előtt a kérés: "Adjatok, adjatok, amit Isten adott!"

A könyörületese szívvelnk csupán lehetőség szerinti megnyilatkozására gondolunk azért, hogy a rászorulók újra érezzék, miszerint a MECSSEI hűségese és tchetős tagjai szeretettel gondolnak reájuk.

A f.év július havában egy német földön élő Bajtárs -mivel Isten megsegítette őt- hálából 500 Guldent juttatott ide, hogy azt részben a B.L. megjelentetésére, részben pedig Segélyalapunkra fordítsuk. És milyen jól jött e nemes gesztus, mert abból súlyosan beteg utolsó Felügyelőnk különleges gyógyszerének beszerzési költségeit fedezni tudtuk, de meg hazulról is gyógyszert kérő másik Bajtársunk kérését is teljesíthettük.

Anyagi erőnk így is csokély a Karácsonyi akciónk eredményesé tételére, ezt csak a csendőrk Nagycsalád áldozatkész tagjainak hozzájárulásaival valósíthatjuk meg.

Kérjük Bajtársainkat, hogy gondoljanak azokra, akik náluk is szegényebbek. Gondoljanak a diákokra, akik Németországba és Ausztriába a tengerentúlról is jönnek a magyar iskolákba és éppen a szeretet ünnepeét nem tölthetik együtt a Szeretteikkel!

"Cselekedjünk jól mindenekkel!" -áll a Szontírásban, így azokkal is, akik hittel várják a magyar Feltámadást!

A hozzájárulásokat nemzetközi pénzes-utalványon, csekkon, vagy ajánlott levélben kérjük a szerkesztőség (szerkesztő) címére f. évi december 15-ig eljuttatni.

Ezévi akciókról is, mint a múltban, a B.L.-ben nyilvánosan elszámolunk.

Akciónk szükségességéről bizonyítására közöljük egyik őrmester Bajtársunk alábbi sorait, aki a múlt Karácsony alkalmával is segélyben részesült:

"Mégves Csendőrk Bajtársak! Ismét beigazolódtott, hogy a magyar csendőrk Testület a szó legnemesobb értelmében az a Nagycsalád, amely hícsi és magasrangú tagjaira való tekintet nélkül a szolidaritást, a szeretettel párosult áldozatkésztséget, tehát a teljes közösségi együttérzést jelentette otthon és jelenti ma is a hontalanságban.

Bajtársak! Én megköszönöm a közösségi együttérzést és azt, hogy az idegen földöken, néha nehéz viszonyok között élő Csendőrk Bajtársak közli Karácsonyi gyertyát gyújtának másoknak, és eljuttatják aján-

dékaikat a bajban levőknek, szülőséget szenvedőknek.

Igy még érthetőbbé válik, hogy mit jelentett részemre, lelki-
leg mit váltott ki belőlem a Bajtársaktól származó csendőri segítség-
hatáshoz, engedje megértnünk, hogy a csendőri Testület e magasabb közössi-
gi együttérzés, miután otthon nyerte el a legtetszebb elismerést. Kö-
szönöm Bajtársak!

Híven! Bocsúlattal! Vitézül!

H.M."

oooOooo

EGY BAJTÁRSI EGYÜTTÉL.

Sok minden úgy hozta magával, hogy augusztus 20-án többen,
vagy két utcával távolabb a szerkesztőségűl, hosszabb eszmecsere-re jöt-
tünk össze. Arra, mint "tisztelőteli csendőrt" engem is meghívtak és
a megnatódásom hatalmas volt.

A szép lakásban, 4 csendőrcsaládtól 11 felnőtt csorélte az
eszmét, magam is ott sütkéreztem az esős időben. A 3 kicsi gyermek re-
mekül színezte a szép együttést.

Zoltánka, a múlt év december 21-óta mindig mosolygós termé-
szetével valóban üdítőleg hatott a beszélgetés avagy a női sürgés-forgás
nagy változatában.

Gyöngyi, a Zoltánka két éves nénje, mindenütt megjelent, de ve-
lem, mint nem vérbeli csendőrrrel - bizony keveset beszélt.

A másik csö. családi 4 éves Istvánka ebbeli hiányomat pó-
tolni igyekezett, mert a játék távbeszélőjét sűrűn a kezembe adta azzal,
hogy a kiválasztottakat felhívjam.

Szóval ki-ki megtalálta a maga beszélő vagy csendes társát,
és az óhé előtti célirányos szívesítők egészen jól "összenevelték",
vagy ha tetszik: egy nevezőre hozták minket.

A nők sürögtek-forogtak, és velük együtt olyan illatok jöt-
tek a konyhából, amelyek a szelíd igényeket nemcsak csiklandozták, hanem
el is hápráztatták.

Es mondjuk ki, hogy a solat jelentő terítésnek az évadján
-2 asztal mozgósításának az idején- imo a házigazda valamiképpen a nagy
ajtó sarokvasával buzgolkodik. Mi lésson itt? Ezt közbevetőleg le kell
szögeznom, hogy az emigráció életében sok minden szükségyszerűség mutat-
kozik.

Az I. világháborúban volt rohamtisztt most a Bajtársi Levél
szerkesztője. A "rámenőség"-re nagy szükség van, mert minden a legke-
vesebb pénzzel történik.

A "derüs ember" hivatásszerű ige hirdető; annyi bizonyos, hogy
az Urat csakis mosolygós lélekkel lehet szolgálnunk!

A volt öpk.h. valami nagyon hasznos gyárban teljesen új és
modern gépekkel bibelődik. Azolhoz szinte beszélget, mintha "oligazita-
na" éket.

A dr. juris csö. tiszt - aki a textilia tudomány labirintusá-
ban időnként évökig szorgoskodott- a nagy ajtót komoly sarokvasaitól
máris megszabadította.

Minden megérték nyomban, mert az ajtó két izmos, de rövid
asztalra kerül. A régi világban az a vitéz szólás-mondás járt: "Ha
rövid a kardod, told meg egy lépéssel". A kardunk eltérése után, a sze-
rény vendéglátások idején, most már ilyosmit kell mondanunk: "Ha rövid
az asztalod, told meg egy ajtóval!" És elárulom, hogy az ajtó levételé-
nek tanácsát az ügyes volt öpk.h. ugyancsak talpraesett felesége adta.
Itt kell megemlítenem e család két jól sikerült fiát: a 19. évben járó
Gyusztit és a 17. éves Árpit, akik jó nevelésükkel, kedves mosolyukkal és
jó modorukkal mindannyiunk szeretetét kiérdemelték.

A kilincset, a remek leabrosolás után, természetesen tiszt-
előtben tartottuk, vagyis üresen hagytuk, mialatt kiadtuk a jelszót,
hogy az asztal alatt is szorgoskodó Gyöngyi meg Istvánka fejét majdan
évnünk kell: - az alsó kilincstől.

Mégis tettünk mindent, ami a kis fejek nagy vigyázatát il-
leti, viszontag a gyerekekre olyan, mint a csikbogár. Így a mécses néha-
néha mégis eltört és éppen az alsó kilincs árnyékában.

"Sírva vigad a magyar", reánk illő módfelett, ha mi felnőt-
tek nem is mutattuk ki: a lelkiünk háborgását.

Igy volt augusztus 20-án, pár csődör-családdal együtt, Utrocht-ban, vagyis annak egy újonnan épült nagy városrészében.

oooOooo

DcRús Imre.

BÁCSKAI KALAND.

Japunkban csak ritkán olvasok dcRús epizódokat a csök.életéből. Pedig fordult elő ilyen szép számmal úgy a szolgálati idő alatt, mint azon kívül. Bár csök. szolgálatom rövid volt, történt velom is jó néhány. Ezek közül az alábbival szeretném megmosolyogtatni a Bajtársakat.

Gyakorlati probaszolgálatom egyrészt P. bácskai lovasőrsön töltöttem. Néhány nappal a bevonulásom után megjelent az őrsön a szokásos épületben levő méneskarl kirondeltség ideiglenes parancsnoka - egy szakaszvezető -, s megkérdezte, hogy nem segítenék-e az ott lévő 8 mén közül egyet belovagolni, mert nagyon kevés az embere. Örömmel vállaltam, de mindjárt jeleztem, hogy bár elég jó lovas vagyok, de csődört még nem lovagoltam soha.

-Az nem baj, zászlós úr - mondotta - az első pár alkalommal majd én is belovagolok egy másik ménnel, s ha együtt megyünk, nem lesz semmi baj.

Következő reggel el is indultunk első lovaglásunkra. A szkv. a Tisza-töltés felé irányított, mondván, hogy annak a széles háta nagyon alkalmas tereplovaglásra.

Alig hogy kiértünk a gátra, egyik őrház mellett elhaladva hatalmas komondor szaladt előnk, s elbuffantotta magát. Csődöröm - egy csuda szép arabs telivér - egy másodperc tizedrésze alatt úgy kiugrott előlem, hogy egyszerre csak a földön ültem. De nem szaladt el, hanem körülrohogott. Na - mondtam magamban - ezekre a csődörökre jobban kell vigyázni, mint azokra a csök. tisztii tanfolyamon lovagolt öreg varrógépekre, melyek közül egynék sem sikerült engem lehajítania. Felültem ismét csődöröm hátára, azaz felültem volna, de abban a pillanatban, amikor a lábamat éppen átakartam vetni a hátán, a komondor megint előbődült, s én már ismét s földön ültem. Hát ezt már szégyeltem, annál is inkább, mert láttam, hogy a szkv. mosolyog a bajuszkája alatt. Fogtam tehát egy-két követ, s elhajítottam a komondort. Így aztán sikerült felállnom, s elkezdődött a tereplovaglás. Először ügetés, majd rövid vágta, végül vadászvágta.

Nagyon élveztem, mert pompás ló volt az arabsom. Megtettünk már vagy lo km-t, midőn az addig mögöttem lovagló szkv. felhúzott velom egyvonalba. E pillanatban a 2 mén összekapott. Előbb csak úgy vágta közben kaphodtak egymás felé, majd leálltak, s minden szétválasztási igyekezetünk ellenére is összeágaskodtak, s végül is volünk együtt, a töltés oldalán, leforogtak.

Az én arabsom teljes testhosszamon végig homperodott. Ugy éreztem, hogy kinyomta a belenét, de felálltam, s végig tapogattván magam megállapítottam, hogy egy pár kis zúzódáson kívül semmi bajom sem történt. Mai napig sem értem, hogyan úsztam meg ezt ilyen szerencsésen. Az azonban biztos, ha nem bock-nyerog, hanem a büles formájú, nagy kápajú csősegi nyerog lett volna rajta, azzal kinyomta volna belőlem a szeszt.

Nagy nehezen sikerült a két csődört ráragatnunk. Megállapítottuk, hogy karcolásokon kívül azoknak sem történt semmi bajuk. A hazalovaglás után zavaró körülmények nélkül, simán folyt le.

Ez a balszerencsés kezdő azonban nem vette el a kedvetem és rendszeresen folytattuk a belovaglást. Néhány nap múltán már annyira összeszoktunk lovannal, hogy egyedül is elengedett a szkv.

Egyik szabad estémem a moziá mentem, s az előcsarnokban egy nagyon csinos, fiatal kis lányt pillantottam meg. Nagyon ismerős volt, de nem tudtam, hová tegyem? Híve voltam mindíg a huszáros rajtaütésolmek, most is azonnal odavágytam hozzá, s bemutatkoztam. Percekkel belül kiszűlt, hogy gimnázista koromban együtt jártunk tánciskolába a szűlvárosomban. Megvolt mindjárt a barátság. A kis lány elmondta, hogy most helyezték az ottani iskolához tanítónak, s együtt lakik még másik két fiatal karkársnőjével. A mozi után hazaléjértem, s bemutatott a másik két lánykának is. Mondhatom egyik csinosabb volt, mint a másik, többiben elmentem hozzájuk. Egyik délután elhatároztam, hogy felvágok előttük, s a csődöröm hátán látogattam meg őket.

Ezton köszönettel nyugtázzuk: az Ön . . . . . hozzájárulását a D. L. -re közp. segélyalapra.

Ablakuk alá érve, lovagló ostorommal megkopogtattam az ablak-deszkát, mire a három fiatal leányfej azonnal megjelent. Elkezdtünk trécelni: én csak úgy lóhátról, de még az ablakból. A csődöröm egy darabig csak tárta ezt, de aztán kezdte megenni, s mind nyugtalanabb lett, kapált.

Közben váratlanul megjelent egy öreg gazda az utcán, száron vezetve kancáját a méntelep irányába. Csődöröm erre még nyugtalanabb lett, s mikor a kancá egyvonalba ért velünk, hirtelen rövidvágatba ugrott, megrohanta a kancát az utca közepén, miközben én a hátán ültem. Hiába próbáltam ostorommal leverní, amíg nem végzett, le nem szállt.

Közben a fejecskek eltűntek az ablakból, de a függöny mögül kuncogva lesték az esetet. Az öreg gazda pedig hálálkodva vezette haza kancáját, mondván: 6 pengőt megsporoltam neki.

Napokig nem mertem eljutni a kis tanítónőkhöz menni, de még a faluban sem nagyon mutatkoztam, mert mindenki rajtam mosolygott!

oooOooo

Dr. P. Z.

KÖZLEMÉNYEK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dicséretök kihirdetése. Központi Vezetőknek díszes okiratban megdicsérte az alábbi Bajtársakat:

Dr. K. Gy. szds-t, a calgaryi csop. vezetőt: "Csődör csoportjának kiváló vezetője, a bajtársi szellem magas színvonalon tartása és mindenben példát adó, áldozatos munkássága által szerzett hervadhatatlan érdemeiért."

Hajjas Istvánt, mint a csőcsög igaz barátját: "Emigrációs életünk lelki zsenvedései középette Isten-áldotta és lángoló hazá-, nemzet- és fajszerepeltől fűtött tehetségével a magyar és vele együtt a csődör testületi és bajtársi szellem ápolása és a biztos magyar feltámadás hitének ébrentartása terén szerzett elévülhetlen érdemeiért."

F. D. csődört, mint csőcsop. vezetőt: "Csőcsop. csoportjának megszervezése, kiváló vezetése és a testületi, valamint a bajtársi szellem fenntartása és ápolása terén végzett példát adó, áldozatos és igen eredményes munkásságáért."

H. S. zászlóst: "A magyar- és csődör-szellem ébrentartása, ápolása terén lobogó hazafias lelkesedéssel, családjával együtt kifejtett, fáradhatatlan és érdeműs tevékenységéért."

Soraink az újonnan jelentkezett idősebb Bajtársakkal és a Csődör-szerekkel örövendősen erősödnek. Az új tagok tájékoztatása végűt is szükségű közölnünk, hogy a mi Közösségűnk nem szed tagsági díjakat. Minden kiadását, ami felmerűl, Bajtársaink önkéntes adakozásából kell fedeznie: tehát a Központi Nyilvántartás költségeit, a D. L. sokszorosítását, szétküldését, kapcsolatos levelezéseit, a Csődör-jelvények készítettését, megküldését stb. Kerestet nélkül álló vagy beteg Bajtársaink úgy a D. L.-t, mint jelvényűnköt ingyen kapják. Ennek a feladatnak és célnak csak úgy tudunk megfelelni, ha a többi, anyagilag jobb helyzetben élő Bajtársaink önkéntes hozzájárulásukat és jelvényűnk önköltségét rendszeresen eljuttatják közíratosunk szerkesztőségéhez. A jelvényűnk terítési ára, amint azt annál időjén közöltük, később meg is ismételtük (de sajnos, feladásbe ment) darabonként 1 dollár. Megjegyezzük, hogy a Központi-, Területi- és Csoportvezetők levelezésűket sajátjukból fedezik, mert erre a célra a befolyó csekély összegekből már nem jut.

H. S. ahoz., K. H. szds., K. J. áhdy. és S. J. őrm. U. S. A.-ban tartozkódó Bajtársaink válaszáat kérjük utóbbi leveleűnkre.

oooOooo

H A N D S C H R I F T - K É Z I R A T. Adress-Cim: D. L. SZERKESZTŐSÉGE.

UTRECHT, Nansenlaan 29. Nederland-Europe.

Drukwerk!
Printed Matter!
Periodique!
Druck-sache!

Herr Dr. Béla R E K T O R
Msr. 520 Toyon Drive
Herrn. MONTREY, Calif.
U. S. A.

